

KÁKONYI PÉTER

HISTORIA

az nagy, erős

SAMSONRÓL

1579.

Országos Széchényi Könyvtár

R. A. I.
156

Teljes.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

2. A
15

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

EGY SZEP HI-

STORIA, AZ NAGY

ERŐS SAMSONRÓL, AZ BIRAKNAC

könyvében meg vagyó írva XIII. XIII. XV.

és XVI részeiben. Mit czelekedet az Isten ő általa

az Philisteufokon, kic azkoron biriác vala az

Izraeli népeket, Mint szabadtotta Samson

meg őket az Ellenféleg kezéből, nagy czu-

da czelekedetteckel, és Sámson húss

Estendeig Itile Izraelt, És végie

miképpé czalatkozot meg Sā-

fő egy Aßßőyállattól, hogy

à Philisteufoc meg fos-

tác erejétől, és ki to-

lác mind à két

femeit, De

végre

ismet nagy

bossút állot ray-

toc az Philisteufokon,

és az ő történt

halaláról.

Az Ioseph eneke Notaiára el mondhatod.

Colosúarat 1. 5. 7. 9. Estendőben.

Sámson

nagy erő

Wand.

Wand. Berrina.

2. k.
15

Dalibrodicv mihemateo gmpitper
et xuk akoninjeol



OSZK

SOc erős vitézec vóltac ez Világban,
Mint az erős Hector vala az Troiába,
Hercules, Achilles az Görög orfágban
Sép iffiu Philotes Macedoniában.

Azért emlekezűnc egy Nemes vitézről,
Az erős Samsonnac ő bületéséről,
Ő meg mondhatatlan nagy erősségéről,
Ez Világban valo nagy tisztességéről.

Mikor kezdet vrán ennyi nagy vődőben,
Irnác Négy ezerben és az huszonötben,
Az Sido nép vala igen nagy infégben,
Philisteus neuő népnc ő kezében.

Senki terméket bérént Királyoc nem vala,
Czac köz bíro ezeket mind bírya vala,
Egy ember Manue ő közöttoc vala,
Sokaig ő Tárfa magtalan élt vala.



Ortzyát az Isten hozzáya forditá,
Egy Angyalát földre hozzáya boczátá,
Hogy egy fia lenne neki aít meg mondá,
De aít az Angyal neki paranczolá.

Ne igyéc az Gyermecc soha Bort életében,
Borotua le ęrye seyét életében,
Isten vele lésen czelekedetiben,
Nem lésen hasonlo hozzá ereiben.

Immár mikor Aíffony az beűédet hallá,
Angyalnac beűédet Wránac meg mondá,

214
15
Wrtual egyemben nagy hálákot adà,
Vdõ rea teluén egy sèp Fiat hozà.

Samsonnac az gyermek neueztetet vala,
Mikor emberkorban Samson iutot vala,
Minden dolgaiban igen nagy bõlcz vala,
Istennec s. Lelke mert õ vele vala.

Hire még Samsonnac ez földõn nem vala,
Senki õ ereyét még nem tudgya vala,
Egy híres Várasba Samson be ment vala,
Az Philisteusoc váraft bíryác vala.

Ime az Várasban egy Leánt meg látà,
Kit az õ sùuében magánac választà,
Attyánac s Annyánac Samson erte sòlà,
Meg idente hogy mi akarattya vólna.

Samsonnac az Attya és Annya est mondà,
Hogy az gondolatot azkoron el hadnà
Mely nagy háborúban volnànc aít iól láttya,
Ne lenne touábba neki többbe gongya.

Tõkelle az Sámson az õnnõn sùuében,
Natenne egyebet semmikeppen ebben,
Attyánac meg monda bizony besèdében,
Társúl hozzà viuè az õ szerelmében.

Olykor az Várasban Samson be indulà,
Mikor egy Oroblán elcibe iútà,
Az Oroblán ez igen kegyetlen vala,
Oroblánt hogy látà elene indulà.

Rette

Rettenetes vala Oroslán mi vólta,
De mondhatatlan az ő mi volta,
Oroslánt meg fogá ám ketté szakasztà,
Oroslánnac testét ám mellyére haytà.

Igen hamar Samson Várasban be mène,
Ismet így gondolà hogy vissza ő tètne,
Oroslán Bayában egy ray Mehet lele,
Egy rend lépes mézet Bayában meg lelè.

Az Samson az Mézet ottan ki szakasztà,
Mikor benne ouéc ő Attyánac adà,
De hól ő aszt vòtte Attyánac nem mondà,
De az ő búuében titkon ő meg mondà.

De nem soc vártatua az nép közelite,
Menyegzőnec napyà mikor elő iőne,
Az Samson őmaga Várasba be mène,
Czac Attya és Annya ackor vele vala.

Az Váras népénec már híréuel vala,
Harmintz fő Embert ő választatot vala,
Samson eleiben behuattac vala,
Az Lakodalomba Samson ilyen főlt vala.

Lattyátoc feyenként nagy vigan lakozunc,
Egy egy icles Mesét mind feienként mongyunc,
Ha kinec Meseyét meg nem talalangyunc,
Harmintznégyen egy egy Kőntőst ánac agytic.

Igen nagy örömmel arra felelénec,
Nagy fokban közöttőc Mesét befelelénec,

21
15
De azoké czac hamar meg leletteténec,
Samson is felele ők mind veszteg lőnec.

Befédem volna most tú kegyelmeteknec,
Enis Mefét mondoc kit ha meg lelhetnétec,
Töllem harmincz négyen Köntőst el vegyétec,
De meg annyit véféc ha meg nem lelhetitec.

Róuid az en Mefém az ki esic vala,
Aznac à fáyából etel megyen vala,
Nagy foc állatoc kőst az mely erősb vala,
Igen nagy edeség azból megyen vala.

Ódgyátoc Mefémet kit nektec meg maondéc,
En az Ember vagyoc kit nektec fogadéc,
Egyegy Inget s Köntőst feienként en adnéc,
Ha meg nem lelhetitec en még annyit várnéc.

Immár az befédnec harmad napja vala,
Az lakodalomnac czacegy napja vala,
Az Samson Mefeyét nem tudhattyác vala,
Ó Felelegénec könyörögnec vala.

Valamit te Wrad akar mi nem tudgyuc,
Minket meg nyomorit bizony asit iól láttyc,
Hol gondolta legyen az Mefét nem tudgyuc,
De tölle meg tudgyad asit kéuánnyc tölled.

De ha bizont nekűnc erről nem módandaz,
Attyáddal Anyáddal házadban egetűnc,
Ha pedig minden iót leendez minékűnc,
Tűstéségben nagyban bizony lesi mi kőstűnc.

Igen

Igen meg iyede Samson felesége,
Sűűben mit mondot neki ellenfele,
Wrától kérdezi mi legyen az Mese,
Samsonhoz ielente hogy nagy ő berelme.

Czudálkozik Samson az ő Feleségén,
Hogy ily hamar veté az ő epefegét,
Vigan ő meg várà Tárlánac Mefeyét,
Neki meg ielente mi legyen az Mese.

Valánac feyenként nagy lakodalomban,
Heted napon immár nagy somoruságban,
Samson felesége iuta be az házban,
Mefét hogy meg monda lőnce vigafágban.

Mikor Védég néphöz Samló be mēt vala,
Mefence értelmét töllec kérdi vala,
Harmintz Vendége ot nagy örömben vala,
Samson Mefeyére így felelte vala.

Te meg gondold az Mész felette igen édes,
És hogy az Oroslán legyen igen erős,
Samson így felele bizony nem tudnátoc,
Ha az en Ökrömen ti nem bántanátoc.

Hamar el siere Sámson hogy efit hallà,
Egy Pogán orfágban Samson el be iútà,
Hatmintz ieles embert Samson ot le vágà,
Azoknac ruháyát Vendégnecc el oſta.

Ez vtán Vendégét Samson el boczátà,
És ő Feleségét ő Attyánál hagyà,

21
15
Felesége búuét nem igaznac látà,
Ezen az erös Samson igen meg busúlà.
Méne az Országban mind féllal iárnia,
Külömb külömb földet Samson el iárnia,
Az ő nagy haragját ezzel mularnia,
De nem tudgya vala Ipa gondolattyát.

Az Samson Ipa búuében est gondola,
Samson ő Leanyat hogy el hatta vólna,
Samson Feleségét másnac atta vala,
Egy Aratáskorban Samson haza iútà.

Találà Samson Ipat ő házánál,
De ő Feleségét más Társaságban,
Samson hogy est látà monda haragjában,
Bizony meg bánnyátoc még vődö iártában.

Ez haboruságnac en oka nem vagyoc,
Mert feleségemet töllem meg vöttétec,
Kiért ellenfélim mind öröcké léstec,
Nagy kárt s bossúságot ti raytatoc téstec.

De mikor ezeket meg mondotta vólna,
Harombáz Rokákat Samson fogot vala,
Rokáknac farkára vőfogót kötöt vala,
Az Gabona közzé boczátotta vala.

Az tűz miat minden földi veteményec,
Mind fel gyuladanac az Olayfa kertec,
Az sebeslang miat ege minden helyyec,
Mind semmie lönec a soc Stölö kertec.

Senki

Senki eſt nem tudà hertelen meg tudni,
De végre meg tudác hogy mi oka legyen.
És hogy mind az Mezõc ſerénſerte egyen,
Népec aſt végezéc hogy egy Példa lenne.

Vetéc az tûzben az Samſonnac Ipát,
Vele egyetemben mind az õ Leányát,
Hogy el vôtte vólna Samſonnac házafár,
Hozza tartozóknac cgetéc meg házát.

Ment vala az Samſon ot Gáznac hegyére,
Mind à Sido népet bírya õ keduére,
Philifteufoknac hogy abban lón hirc,
És ſántalan ſoc Nép Samſon ellen gyüle.

Panaſfolkodáſsal mikor be iútánac,
Az Sido orſági népnek így ſólánac,
Adgyátoc kezünkben az Samſonnac feyét,
Mert el kel veſni hamar ti Orſágtoknac.

Tõuéc eſt kételen mind à Sido népec,
Mint három ezeren õk egybe gyülénec,
Gázánac hegyére õk igen menénec,
Az erõs Samſonnac ilyen felelénec.

Paráczolnac nekünk hogy im eſt miellyúc,
Ha akarattyokat nekic nem miellyúc,
Ez Orſágot Samſon mi azzal el veſtyúc,
Aſt mi kételen bizony eſt miellyúc.

Eſt à Samſon hallà felele Népeknek,
Hogy ti meg nem õltóc mind meg eskedgyétec

15
Az en két kezemet bár hátra kötsétec,
Ellenség kezében engemet vigyétec.

Rendel mind feienként ők hűtöt adának,
Hogy meg nem ölnéc arra fogadának,
Két erős Istangot ot elő hozának,
Kezét hátra kötéc az erős Samsonnac.

Az Philisteusoc kiket lásnac hinac,
Samsonot hogy látac oly igen kiáltac,
Hogy az hegyec völgyec zengedeznec vala.
Samsonra fegyuerrel ők mind indulának.

Eft az erős Samson mikoron meg látà,
Istenhöz kiáltà magát meg rándità,
Az két erős Istangot ottan el űakasztà,
Czac egy Samar alatt Samson fel ragadà.

Töléc erős Samson lám meg sem iyede,
Czac egy Samár állal ezért agyon vere,
Az többi meg látà igen meg iyede,
Az lön gyors közöttök ki futást tehete.

Remüle meg tölle mind az egész tábor,
És igen fút vala ellenség táborá,
Az Samsonnac iútà oly nagy somiufága,
Tettzéc hogy előtte volna már halála.

Vitéz Samson kiált nagy somiufágában,
Könyörög Istennek magas Menyorfágban,
Ne hadnà meg halni nagy somiufágában,
Isten meg halgatà ő keuanfágában.

Kezde

Kezde és minden nép rettetetes lenni,
Az Sido orfágnac békessége lenni,
Minden ellenfégét fertelen meg törti,
Minden Orfág kezdde tölle igen felni.

Az egy vődőkörben méne az Várasban,
Egy Leány kedueért ő gondolatyában,
Varos neue vala Gáza pogánfágban,
Hirtelen hogy Samson vólna az Várasban.

Közöttök vgezeć rea támadnánac,
Mikor haynálkörben az eiyel iutánac,
Samson állalsára eggyút rohannánac,
Oly nagyellenfégén bofűt állanánac.

Ot az erős Samsonnac hamar lőn tuttára,
Éyfelkörben méne Város kapuyára,
Kaput küfbobóftól hátára fel viue,
Fel viue az hegynec ő magafságára.

Nem vala Világon bizony semmi állat,
Ki à Samson ellen ereiével álhat,
Isten adot vala neki oly hatalmot,
Pogán ellenfégét fántalant nyomorgat.

Immár ez Világban igen bátor vala,
Az Seret völgyében gyakran mulat vala,
Egy szép Affionyembert meg feretet vala,
Neue az Affionnac szép Dalida vala.

Nagy infégben immár az lásoc valánac,
Mert à Samson miat meg nyomorodánac,

15
Titkon könyörgésc à szép Dalidának,
Könyörgésc mellet sokat fogadának.

Szerelmedet tudgyuc Samson nagynac véli,
Tudgyuc szerelmedet soha meg nem feji,
De valamit akarék bizony mind afe téfi,
És az te Nemzedet nagy iò keduel véfi.

Ercz meg nagy ereyét miben ál Samsonnac,
Mint ellene állunc és ő hatalmanac,
Te bekekséget téfi az egész Országac,
Kénczet sokat adunc mi aßonyunknac.

Ot aßony afe hallà ottan rea haylà,
Samson hon nem vala hamar haza iútà,
Samson nagy ereyét vgy kérdezi vala,
Samson ereyénec mi légyen az oka.

Látà erös Samson hogy nincz nyugodalma
Az szép Dalidának Samson ilyen fiólà,
Sörböl csinált kötel mikoron hét vólna,
Aual ha meg kötnéc ereye nem volna.

Efe hallà Dalida meg monda Iafoknac,
Hamar hét kötelec hozác Dalidának,
Iafoc ágyos házban mikoron volnának,
Kezét hátra kötè Dalida Samsonnac.

Samsonot meg riáftà Dalida afe mondà,
Ellenséged raytad, Samson hogy efe hallà,
Ottan erös Samson ő kezét rándità,
És az köteleket Samson el szakáftà.

Méne

Méne az Dalida ottan meg haraguéc,
Az erős Samsonnac nagy haraggal feddéc,
Hogy az ő szerelme semminec nem tetzéc,
Soc bin befédeckel ő meg czusfoltatéc.

Euel az Dalida meg nem elegendéc,
Sép főval környüle fokat hizelkedéc,
Kérdezi hogy őtet miuel meg köthetnéc,
Samson ő miatta soha nem nyúghatéc.

Nem lön az Samsonnac egyebet mit tenni,
Monda hét Istrangal kezét meg kötözne,
Ezből erciénec kellene el vesni,
Nem lenne ereye afit el szakítani.

Sőt Dalida hallà meg monda Iafoknac.
Az hét wy Istrangot hozac Dalidánac,
Iafoc ágyas házban ot titkon valónac,
Kezét hátra kötè Dalida Samsonnac.

Ellenségid raytad Samsonnac afit mondà,
Samson hogy afit hallà kezét meg rándità,
Az hét wy Istrangot ottan el szakastà,
Ő nagy erősségét Istrang meg nem tartà.

Feddenie kezdè Dalida Samsonra,
Az főkat mongya neki úgy mint haraggal,
Látom Samson nem vagy hozzám szeretettel,
Maga hozzád oly nagyon nagy buzgoságom.

En szerelmem Samson látom né nagy nálad,
Noha socideig már te en velem vagy,

15
És minden dolgaimban nállam vagy drága,
Hozzám szeretted bizony látom nem nagy.

Bator wram Samson ne láttalac volna,
Hozzád nagy berelmem soha nem lôt volna,
Ezen özuegységben meg marattam volna,
Sűuem te miattad nem keferget volna.

Rollad wramen sűuemben gondolkottam,
Mikor befédemet elmemben forgattam,
Nekem aſt alitom bizony igaz legyen,
Te beféded miat en meg czalatkostam.

Véle foc ideig Dalida így feddék,
Ő miatta Samson soha nem nyúghaték,
Sűue rayta az Samsonnac keferedék,
Aſſonyember miat végre czalattaték.

Az Sámson igazán meg monda öneki,
Hogy soha Beretua nem ballor feyére,
Mert ottan el vesine ő nagy erőlsége,
Mint czac egy embernek úgy lenne ereye.

Rayta meg örüle Dalida hogy hallà,
Iafoknac tuttára hamarlaggal adà,
Iafoc el iouénec őket el titkolà,
Dalida ölébe Samson feyét haytà.

Imè az nagy alom az erős Samsonra,
Magát biſta vala à ſép Dalidára,
Beretuát hozatà Dalida Wrára,
Hayában él nyire nyomorufágára.



Ot az Samsonnac ő ereye el vesze,
Dalida Samsomot ottan fel serkente,
Samsomat beűddel ottan meg retiente,
Az ő ellenfégét ő reáya inté.

Fogác meg Samsomot az ő ellenfégi,
Ket szemét ki tolác a begény Samsonnac,
Samsomot Gáza neu ő Várasban viűec,
Egy száraz malomban őrommel be viűec.

Azon az Népec ot igen vigadánac,
Mind orfágoc serént lakodalmot tőnec,
Samson czudayára nágy foka gyűlénec,
Bossút és karomlást rayta fokat tőnec.

Czudálkozánac az Samson állapattyán,
És az ő nagy kezén feles mellyén vállán,
Az ő hősű hayán és hősű szakálán,
De haya meg nőue nem foc vűdő múluán.

Tőnec lakodalmot az száz Feye delmet,
Igen áldozánac az Baluán Istennec,
Nem feltéc ereyét ő ellenfégek nec,
Mert ninczen világa Samson semeinec.

Az Wrac valánac egy kő Palotában,
Az Samsomot hiűac nagy vigafágokban,
Ő vigafálna meg Samson az iátékban,
Hogy meg czuffolnayac minden dolgaiban.

Vala az Palota ckefen alkotua,
Czac három kőlábra magafsan fel rakuán,

15
Kornyúl folyosóya nagy bēpen csináluán,
Haromezer ember vala kornyúl áluán.

El ioué à Sámson hogy előttec iádzéc,
És kételenségben igen meg czuffolác,
Czelekedetiben ám meg kefergetéc,
Samson ő bűvében Istenhöz foházkodéc.

Nézic vala ot Wrac és az köz népec,
Samson hogy foházkodéc menybeli Istenec,
Könyörög bűvében hogy bossút álhafséc,
Az ő ellenségén az Pogán népeken.

El tőkelle Samson hogy eggyút meg halnà,
Az foc Pogán néppel kiknél házban vala,
Az kölábkoz vinne monda az gyermeknec,
Ki à segény Samsonot vezérli vala.

Rettenetes lön ez nagy foc Országoknac,
Kölábát meg fogà az nagy Palotánac,
Köláboc ellene mind egy ben romlànac.
Sántalan Pogánoc mind benne halànac.

Igy állà az Samson az ő bossúfágát,
Noha el vették béménec világát,
Nem bánà az Samson eggyút velec holtát,
Czac hogy meg álhassa nagy nyomorúságát.

Samsonnac erős vala ő nagy hatalma,
Húsb estendeiglen à Sidókat bírà,
Száz Feyedelmeckel ackoron meg halà,
Affonyállat miat meg czalatot vala.

FINIS.



OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár